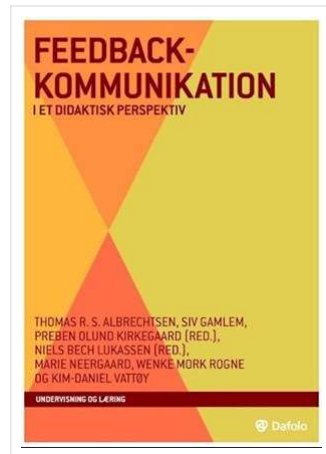

God feedback er en samtale

Af: Helge Christiansen

Denne antologi handler om den store betydning, feedback har for de studerende på professionshøjskoler og andre videregående uddannelser - tanker, der også er relevante for lærere i folkeskolen.

Feedback er værdifuldt. Det slås fast om og om igen i artiklerne i denne bog. De er skrevet af danske og norske undervisere og forskere, der er knyttet til professionshøjskoler og andre videregående uddannelser.

Forfatterne påpeger, at det overvældende flertal af undersøgelser af feedback i hele verden imidlertid viser, at en frugtbar formativ evaluering i form af feedback i studieforløb ikke fungerer tilfredsstillende. Det er ikke nok, at man rent teknisk gennemfører feedback. Hele institutionens værdisæt og kultur må være indstillet på en dialogisk undervisning, ellers vil feedback ikke fungere. Der er også resurser og rammer, der skal være på plads.

Forfatterne til artiklerne i denne bog udstikker nogle pejlemærker for, hvordan feedback kan komme til at fungere bedre. Nogle af de samme synspunkter gentages i varieret form.

Preben Olund Kirkegaard beskriver i bogens første kapitel, hvor vigtig feedback er i undervisningen af studerende. Feedback er at give respons i forbindelse med undervisning, men som han opfatter det, er der ikke kun tale om, at læreren skal give respons.

Han taler om tre former for respons: Den ene er feedback som dialog. Her er det centrale den udforskende samtale. Man forholder sig åbent til forskellige udsagn og forskelligt indhold og spørger ind til andres forståelse. Og her er de studerende og læreren ligemænd. Man skal forstå den andens forståelse.

Den anden form for respons er feedback som internalisering. Tankegangen bag den bygger på Vygotskij, hans ideer om den nærmeste indlæringszone og læreren som en guide, som den studerende kan imitere og derved overskride sine egne grænser. Underviseren skal dog i denne proces ikke være en superguide,

som ensidigt fører den studerende fremad i sin udvikling. Her skal dialogen også fungere.

Den tredje form for feedback er feedback som konstruktion. Her lægges der vægt på, at studerende og lærere er aktive og laver en fælles konstruktion af feedback.

I de følgende afsnit nævnes med variationer de samme kvaliteter ved feedback. Den skal være gensidig. Den skal konstrueres i et samarbejde mellem underviser og lærer, og de studerende er ligeværdige partnere i processen. Feedback skal være specifik og konkret og gives undervejs i processen, og ikke efter at processen er afsluttet, da den i så fald kan komme tæt på en summativ evaluering. Et gennemgående træk i beskrivelserne er også, at præcise mål og kriterier for et vellykket forløb er vigtige. Der refereres til en lang række forskere i Danmark og udland, og Hatties betoning af feedbacks store betydning for en effektiv læring negligeres heller ikke.

I afsnittet "Feedback som dialogisk undervisning i praksis" vælger Marie Neergaard en sprogpsykologisk synsvinkel, en socialkonstruktivistisk tilgang inspireret af Vygotskij og Bakhtin. Kommunikation og feedback er ikke bare en gensidig overførsel af information via sprog. Samtalepartnere forstår kun delvis hinanden igennem sproget. Kommunikation er ikke en behavioristisk overførsel af information, for viden opstår i en stadig dialog mellem lærere og de studerende indbyrdes. To samtalepartnere forstår kun delvis hinanden gennem sproget, da det opfattes forskelligt ud fra de forskellige personers forudsætninger og erfarede livsmønstre.

I alle indlæg betones det, at feedback skal være regelmæssig og hyppig, at den ikke skal være nedgørende og skal udøves med empati. I et enkelt afsnit fremhæves procesorienteret skrivning med både skriftlig og mundtlig respons som en mulighed. Feedback kan styrke et socialt fællesskab, den studerendes selvverd og regulering af egne studier. Nogle af bogens bidragydere mener også, at det er nødvendigt at give de studerende redskaber til at beherske feedback, da processen kan være kompliceret.

Som allerede antydnet er der mange gentagelser i bogen. De samme synspunkter nævnes om og om igen, og orienteringen mod en angelsaksisk påvirkning er tydelig. Skal man formulere meget præcise mål og opstille knivskarpe kriterier for at give en lodig feedback? Eller kunne det tænkes, at feedback i højere grad kunne forme sig som en samtale? Dette vil nok afhænge af, hvilket stof og hvilket område der er tale om, og hvilken holdning man har til undervisning og studier.

Det er undertiden utilfredsstillende, at forfatterne henviser til en række forskere uden at beskrive dem i dybden. For den forholdsvis forudsætningsløse læser er det vanskeligt at danne sig et indtryk gennem meget abstrakte beskrivelser i kort form. Man har heller ikke en chance for at vurdere holdbarheden af disse forskeres udsagn.

Men alt i alt er jeg blevet meget klogere på feedback og er blevet beriget med spændende viden og nye synsvinkler gennem læsning af denne bog. Selv om den primært er rettet mod professionshøjskoler og andre videregående uddannelser, kan den anbefales til alle, der interesserer sig for undervisning.

Fakta

Titel
Feedbackkommunikation

Pris
325

Sider
120

Serie
Undervisning og læring

Forlag
Dafolo